

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite:VM033:00/2014

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ARVO-OSUUSJÄRJESTELMÄSTÄ JA SELVITYSTOIMINNASTA SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Valtiovarainministeriö on pyytänyt NASDAQ OMX Helsinki Oy:n (jäljempänä "Pörssi") lausuntoa 21.10.2015 päivätyyn luonnokseen "Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi". Valtiovarainministeriö on pyytänyt, että lausunnoissa erityisesti keskityttäisiin ehdotuksiin yleisöjulkisuuden turvaamisesta ja viranomaisten tiedonsaannin turvaamiseen, kun tiedot arvopaperien omistajista ovat ulkomaisessa arvopaperikeskuksessa tai ulkomaisessa säilyttäjäpankissa. Pörssi kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

1. Yleisöjulkisuuden turvaaminen

Arvopaperikeskusasetuksen ("asetus") keskeinen tavoite on antaa liikkeeseenlaskijoille oikeus jatkossa vapaasti valita se EU-alueella toimiva arvopaperikeskus, jossa arvopaperit lasketaan liikkeeseen ja avata näin arvopaperiselvitys ja säilytystoiminta aidolle kilpailulle. Euroopassa ja muualla kehittyneillä pääomamarkkinoilla käytetään arvopapereiden hallintarekisteröintiä sen tehokkuus- ja kustannusetujen vuoksi.

Myös Suomen hallituksen kärkihankkeisiin kuuluu kilpailukyvyyn vahvistaminen elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla. Lausunnonlehetetyn esityksen tavoitteena on purkaa kilpailua estävää toimialakohtaista sääntelyä ja sitä kautta vahvistaa kilpailua ja toimivia markkinoita.

Edellä esitetyt tavoitteet ovat Pörssin näkemyksen mukaan ehdottoman kannatettavia, ei vähiten huomioitaessa Suomen talouden tämän hetkinen tila. Suomessa hallintarekisteröinti on ollut kiellettyä ainoastaan suomalaisilta yksityishenkilöiltä ja yhteisöiltä suomalaisten arvo-osuuksien osalta. Kansalaisuuteen perustuva kieltä on erittäin poikkeuksellinen EU-alueella. Mikäli tätä kansallisuuteen perustuvaa kieltä ei poisteta, EU-asetuksen tavoitteet arvopaperikeskusten välisen kilpailun osalta eivät toteudu Suomessa.

Asetuksen voimaansaattamisessa on kilpailun lisäämisen lisäksi huolehdittava riittävän osakeomistuksen yleisöjulkisuuden turvaamisesta. Pörssin käsityksen mukaan keskeinen hallintarekisteröinnistä käydyssä julkisessa keskustelussa esitetty väärinkäsitys liittyy haluun piilottaa omistukset julkisuudelta, pahimmillaan viranomaisten tiedonsaanti ja yleisöjulkisuus on rinnastettu toisiinsa. Hallintarekisteröinnin salliminen

valinnaisena myös suomalaisille ei tarkoita yleisöjulkisuudesta luopumista vaan sen toteutustavan muuttamista.

2. Viranomaisten tiedonsaannin turvaaminen, kun tiedot arvopaperien omistajista ovat ulkomaisessa arvopaperikeskuksessa tai ulkomaisessa säilyttäjäpankissa

Pörssin näkemyksen mukaan myös hallintarekisteröintimallissa voidaan turvata sijoittajien, valvontaviranomaisten ja verottajan tiedonsaanti toimivalla tavalla myös tilanteissa, joissa tiedot arvopaperien omistajista ovat ulkomaisessa arvopaperikeskuksessa tai ulkomaisessa säilyttäjäpankissa. Asetus merkitsee tietojen hajaantumista keskitetystä kansallisesta järjestelmästä useaan EU-alueen arvopaperikeskuksen järjestelmään. Tämän vuoksi esitykseen on sisällytetty viranomaisten tietojensaantia turvaavia säännöksiä. Veroviranomaisten tietojenvaihto alkaa vuonna 2017 eli ennen arvopaperien moniportaisen hallinnan laajenemista, mikä osaltaan merkittävästi pienentää riskiä veroviranomaisten tiedonsaannin heikkenemisestä.

Pörssin katsoo, että arvopaperikeskusliitännäisen rekisteröinnin vaatimus suomalaisille sijoittajille ei ole nykypäivää. Vaatimus on yhteiseurooppalaista rahoitusmarkkinaa edeltävältä ajalta, ajalta jolloin tietojärjestelmät olivat kehittymättömiä ja arvopaperikeskus oli muun ohella vielä suomalainen toimija. Kahdessakymmenessä vuodessa tietojärjestelmät ovat kehittyneet valtavasti ja nykyisin EU panostaa viranomaisten tietojenvaihtoon.

3. Lopuksi

Elinvoimaisen pääomamarkkinan ylläpito edellyttää kilpailukykyistä, uskottavaa infrastruktuuria. Pääomamarkkinan eri osa-alueet, pörssitoiminta mukaan lukien, on yksi toisensa jälkeen avattu kilpailulle. Tämä on tehostanut markkinoiden toimintaa ja parantanut kautta arvoketjun palveluiden laatua.

Pörssin pitää valtiovarainministeriön esitystä kannatettavana. Hallintarekisteröintikiellon poistaminen on edellytys Suomen arvopaperimarkkinoiden pitkän ajan kilpailukyvyille ja Suomen pääomahuollon turvaamiselle. Markkinatoimijoita ei tule enää pitää riippuvaisina yksittäisestä infrastruktuurin tuottajasta ja kilpailun edut tulee pystyä toteuttamaan Suomessakin. Pörssin ohella myös muut markkinatoimijat, kuten liikkeeseenlaskijat ja finanssialan edustajat, ovat puoltaneet hallintarekisteröinnin avaamista myös suomalaisille sijoittajille.

Pörssi katsoo esityksen turvaavan sekä riittävän yleisöjulkisuuden että viranomaisten tiedonsaannin, ja siten vahvistavan osaltaan luottamusta pääomamarkkinaamme. Sisäpiiriläisten omistus ja kaupankäynti ovat edelleen täysin julkisia kaikille, samoin kuin merkittävät muutokset pörssiyhtiöiden omistuksissa.

Selvyyden vuoksi Pörssi haluaa myös kommentoida esitystä oman valvontatehtävänsä kannalta. Hallintarekisteröintiin siirtyminen ei vaikuta kaupankäynnin tai esimerkiksi sisäpiiritiedon väärinkäytön valvontaan. Pörssin tekninen valvontajärjestelmä ei perustu omistustietoihin. Pörssin suorittama valvonta kohdistuu omistusmuutostenkirjaamista edeltävään aikaan ja on kattavampaa sisältäen muun muassa päivän sisäisten kauppojen valvonnan. Lisäksi pörssillä on sääntöjen perusteella oikeus saada transaktion osapuolilta valvontaa varten tarvitsemansa tiedot.

Helsingissä 2. päivänä marraskuuta 2015

NASDAQ OMX HELSINKI OY

Lauri Rosendahl
toimitusjohtaja